

Horník kombajnér / hornice kombajnérka rubání a ražení (kód: 21-033-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Horník kombajnér rubání a ražení
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Obsluha dobývacího stroje v porubu včetně provádění směnové údržby	3
Obsluha razicího stroje pro ražení důlních děl, včetně provádění směnové údržby	3
Obsluha vrtacího vozu a nakládacího zařízení pro ražení důlních děl včetně provádění směnové údržby	3
Indikace důlních větrů	3
Vedení provozních záznamů	3
Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby strojů a zařízení	3
Řízení a provádění prací při likvidaci anomálních stavů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Obsluha dobývacího stroje v porubu včetně provádění směnové údržby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé dobývací stroje (kombajn, pluh) a ostatní vybavení porubu a vysvětlit jejich funkci, včetně ovládání	Ústní ověření
b) Určit podle technologického postupu a pokynů pro obsluhu a údržbu příslušného zařízení pořadí a způsob správného provedení jednotlivých operací při řízení, obsluze a údržbě zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést práci s nástroji, nářadím, osobními ochrannými pracovními prostředky a ostatními potřebnými náležitostmi k provádění zadané operace s dobývacím strojem a k jeho běžné údržbě	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést komunikaci a včetně zvukové a světelné signalizace s členy osádky při obsluze a při provádění údržby a vysvětlit její zásady	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést ovládání dobývacího stroje (kombajnu, pluhu) a ostatních strojů na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha razicího stroje pro ražení důlních děl, včetně provádění směnové údržby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést ovládání a provoz razicího kombajnu a razicího komplexu a vysvětlit jejich funkci, včetně ovládání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit podle technologického postupu a pokynů pro obsluhu a údržbu příslušného zařízení pořadí a způsob správného provedení jednotlivých operací při řízení, obsluze a údržbě zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést práci s nástroji, nářadím, osobními ochrannými pracovními prostředky a ostatními potřebnými náležitostmi k provádění zadané operace s razicím strojem a k jeho běžné údržbě	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést komunikaci včetně zvukové a světelné signalizace s členy osádky při obsluze a při provádění údržby a vysvětlit její zásady	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha vrtacího vozu a nakládacího zařízení pro ražení důlních děl včetně provádění směnové údržby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést obsluhu vrtacího vozu a nakládacího zařízení a vysvětlit jejich funkci, včetně ovládání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit podle technologického postupu a pokynů pro obsluhu a údržbu příslušného zařízení pořadí a způsob správného provedení jednotlivých operací při řízení, obsluze a údržbě zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést práci s nástroji, nářadím, osobními ochrannými pracovními prostředky a ostatními potřebnými náležitostmi k provádění zadané operace s vrtacím vozem a nakládacím zařízeními a k jejich běžné údržbě	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat komunikaci včetně zvukové a světelné signalizace se členy osádky při obsluze a při provádění údržby	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Indikace důlních větrů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat složení důlního ovzduší, vlastnosti plynů a jejich nebezpečí, měřicí přístroje a způsob měření	Ústní ověření
b) Určit vhodný přenosný přístroj pro měření zadaného plynu, provést měření a určit další postup po zjištění naměřené hodnoty	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit umístění stacionárního měřicího zařízení důlních větrů a důlních plynů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozních záznamů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o chodu zařízení, doplňování provozních kapalin a provedených úkonech běžné údržby	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o poruchách a opravách zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat ve vyhláškách a právních předpisech, v technických, bezpečnostních, provozních předpisech, v dokumentaci obsluhovaných strojních zařízení relevantní informace, stanovující závazná pravidla pro obsluhu, řízení a údržbu obsluhovaných zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Řízení a provádění prací při likvidaci anomálních stavů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Definovat důlní otřes, průtrž hornin a plynů, zával, zápar, průval vod a další anomální jevy v podzemí	Ústní ověření
b) Vysvětlit rizika stavů po průtržích, důlních otřesech, ujetí průvodních hornin a po ostatních anomálních geomechanických vlivech	Ústní ověření
c) Určit podle technologického postupu a bezpečnostních pokynů pořadí a způsob správného provedení jednotlivých operací a činností	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Uchazeč o zkoušku musí splňovat podmínky dle § 225 odstavce 2) zákona č. 22/1989 Sb. zákon o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v hornictví v podzemí.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (<https://nsp.cz/jednotka-prace/hornik-v-dole>).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítím zkoušky.

Uchazeč si přinese vhodný pracovní oděv, který je v souladu s ustanoveními BOZP.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnotícím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Při způsobu ověření "praktické předvedení s ústním ověřením" uchazeč v průběhu praktického předvádění nebo po jeho ukončení doplňuje činnosti ústním výkladem a zodpoví případné doplňující otázky zkoušejících.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnotícího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na oblast hornictví nebo strojírenství a nejméně 5 let odborné praxe v pozici s odbornou způsobilostí technického dozoru nebo bezpečnostního technika nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti hornictví.
- b) Vysokoškolské vzdělání nejméně bakalářského studijního programu se zaměřením na oblast hornictví nebo strojírenství a nejméně 5 let odborné praxe v pozici s odbornou způsobilostí technického dozoru nebo bezpečnostního technika nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti hornictví.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícím orgánem, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- důlní pracoviště vybavené dobývacím a razicím strojem
- místnost se stoly a židlemi
- přístroje pro měření důlních plynů (interferometr, detektor CO)
- technická, provozní a výkresová dokumentace (dobývací stroje, razicí stroje, rubání, čelby, těžní a výdušné třídy)
- sada náradí a nástrojů, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace s dobývacím a razicím strojem

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 7 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ČBÚ

OKD, a. s.